

עין משפט
גר מצוה

ה:

ובמחוק היו מודדין לחציני כ"ג ועשרון המחוק ב[ח] ט (לא) נמשח לרבי חנינא דלון מנחה קדושה בלא שמן וי"ל פן יבא לטעות בשום פעם ולמודד במחוק למנחת חוטא אבל אין לתוך דר"מ סבר כר' י' ויחנן דלמר בפי' כל המנחות בצות מזה ט (לקמן דף ט:ז) גמרין דחייב על ישימה

דמדת יבש לא נתקדש בפי' שמי מדות

(לקמן דף ט:ז) משמע דסבך ר"מ דנתקדשו גבי הא דמנן הסם כל מדות שבמקדש: אי גדושות ומוקלה כ"מ ואפי' עשרון גדוש אפשר דמקדש דהא דלמר לעיל שהחזיר לניסא גדושה ומיציעא לן נמי בפי' שמי מדות (שס פז:) גבי שולתן אי מקדשי בגדוש או לא משמע דשאר כלים לא מקדשי דהוא גדוש לא כ"ר דלמר אבל גדוש זה שהוא מדמו של כל מקדש וזה אין להקשות לרבי אלעזר דלמר לעיל מנחת חצימין קדושה לתלפין עטמא דפרישית שלא יבא לטעות מלוא עשרון מחוק לר"מ למא נמשח דכלאו טעמא דפרישית שלא יבא לטעות מלוא נקדש שלימה ולאו מקרא דמחליטה דההוא אוקימנא לעיל להניח חצימו שלם ולעבד משום דמוקא כמיצא ציה וא"מ לרש"י דלמר לקמן בפי' שמי מדות (דף פז:) דמדת יתירה היתה שם של לוג ומחלה שבה היה מודד לחציני כ"ג לוג ומחלה בצוקר ולוג ומחלה צנבר למה נמשח כיוון דלון שמן קדוש צפני עטמא ב[ו] לרי' חנינא ויר"ל דמחילה מניחין שלשה לוגין שמן עם הסלת צניסא וכדפרישית לעיל שהיה גנאלי להוילא מנלי שרת לכלי חול: בלי' הדא מקדשין את הדא ומדות היבש ב[ו] מה דעקדק התנא דקרי לשל לא כלי ולשל יבש מדות משום דכשל יבש היו מדקדיקין לנשות כענין זה שהיה גדוש מילתא דכרך כל שאר מדות מ"מ גס על של גס מה שיה עזלי כדקאמר שמואל י"ב אין אלא מדות אלו מוקדשין

מקדשין ובשל לא איירי וצפי' שמי מדות (שס פז:) מנן ו' מדות היו במקדש וקא חשיב דלח וצפי' המונח מקדש (וזכיס פח. וסס) פירש הקונטרס דכמא כלים היו מיוחדים ללח שאינם מדות כגון מוקדוה וקערות לרס לין ולשמן אבל ליבש לא היו מיוחדין אלא שמי מדות של יבש בשבב במקדש עשרון וחצי עשרון דכלים שמונחין ב[ו] ל' מנחה כלי לא ב[ו] היו שמוקדוה וקערות דאויין לכן:

אבל מוקדוה מקדשין ב[ח] (ב[ו]) שנאמר שניהם מלאים מולח. פירש בקונטרס (ב[ח] (דדייק) דאלמא מוקדוה וקערות קידשו בלא שמן וזהו תימה דהכתיב בלולה בשמן ומנא ליה דמנחה קדושה י' בלא שמן ופירש ר' שמואל דדייק מדסכר י' (א) (רישא) דמזוקרות מקדשן שאינו רלוי לה כמו מנחה הואיל ודלויא להתקדש בכלי אחר דהיינו יבסא אף מנחת סלת ומתקדש בלא שמן ולבונה אפי"ש שאינה רלויא לכלי זה הואיל ומתקדשת בכלי אחר כגון מנחת חוטא ומלשון המשנה דקדק ר' שמואל דקמתי פרק המונח מקדש (וזכיס פח.) שסם שהצנבה והכבש מקדשין את הרלוי להס כך כלים מקדשים ומדלח קמתי פ' כלי שרת מקדשין את הרלוי להס ש"מ דמקדשין אפי"ש שאינו רלוי להס כגון מוקדוה של דס שמקדשין את המנחה ועל גזס הולכך רבי שמואל דליון זה והא דלא ילפי' מינה מדות משום דלא נרלוי מעולס אלא זו למדידתם לא חוו למדידת יבש ועוד יס לפרש דדייק הש"ס מדלמר שמואל אבל מוקדוה מקדשין ולא קאמר מקדשין מנחות י' ונסכים דכמצי בההוא קרא ש"מ דלפי' מנחת חוטא קאמר דילפינן מלחא מקדשין ומדמקדשין מוקדוה וקערות מה שאין רלוי להס הואיל ורלוי ט' לכל אלא כ"ש על הכלי

משעה מנשאים כ"ש דילפינן מילתא ממילתא כרד דמנחה קדושה בלא שמן כמו שמנינו במנחת חוטא ועפי"ג דמוכח לקמן בהקומץ רבה (ד' יט:) דלא יליף שמואל דורות משעה אלא משום דמנא ציה קרא תריסר וימני מ"מ יב[ו] כיון דיליף דורות משעה בכל ענין שילמדו הוא הדין מילתא ממילתא:

גה א מיי פייג מהל' מהסיק ה' ב' י' (ולמא ע"כ ועיי' ה' י' קר)

גו ב ג' מיי פ"ג מהל' ספוקיה' הללס יט'

ⓘ

שיטה מקובצת

א) לא זו קדושה בלא זו אלא בשניהם בביסא ביהוד. הרמב"ם, משמע דאין לפרש לר' חזניא מנחה מלחא הפנים והימה דאמרינן לעיל קונצין מכיל שעל גבי קרקע שכן פסניו בסילוק דביסין אלאא ביהודין מנחת מלחא הפנים וריא דאמרינן [ו] ולרבי חזניא א"כ עשרון רחמא כאן כמה חיבות וכן צ"ל [ולא] דהוא ריב[ו] דהבא דרמי לייף מלחא הפנים לקדש זה בלא אף דאפשר משאי אפשר הוא אבל למליף שקומצין מכיל שעל גבי קרקע שפיר דלפינן מסילוק דביסין דמי אהא דבקריצה הוה צריך להגביה את כלכי היה צריך להגביה את השולחן בשעת סילוק דביסין: [ו] ולרבי חזניא א"כ עשרון רחמא למא נמשח בשמן המנחה הואיל ואינו יכול לקדש המנחה עד שיתניח בביסא ויביללנה. הרמב"ם, וחיבות והלא כן בלא שמן נמחק: [ג] למנחת חוטא דאין בה לא שמן ולא לבונה היה מקדש העשרון מיד קוד לוג לקדש שבו צעורו שלא הרי' בו מנחה. הרמב"ם, [ו] ללול כפי של: [ז] אבל מוקדוה שהן כל החל לקבל הרתם עד יחיבת ואיבעית היבש שנאמר. הרמב"ם: [ז] מנחת דהא חז' דמכיל בלולה בשמן: לא נצרכא אלא ליבש שכבתמה שאם בה יבש שכל ובלל יפה היה ויבש מלחא מוקדן כמי יבש ולא היה שהיה מקדש היבש שבה כך היו מקדשין מנחה אף אם לא היה בו שמן ולא הווינו דרב דאמר מנחת קדושה בלא שפון. הרמב"ם: [ז] מחיבת דהיינו כן עד יחיבת ואיבעית נמחק: [ח] ואיבעית אימא לא תיטא ביבש שבה אלא אפי' אותו שכלל בשמן וכל יבש לבו' דם דרס הוא חל הריבה כמקשה המנחתה הוא כפיסה והוא כמי יבשה לבני לחות של לא היה הדין דמקדשי מנחת בלולה דהויא יבשה לבני דם היו' ויבש גמור בלא שפון. הרמב"ם: [ח] אפר רבי אלעזר ובהים (דף טז ע"א):

א) שחזיר ויחזור ויקרא: [א] מנין תובי' דבזים (דף טז ע"א) ופירש ר' חזניא (דף טז): [ג] שישלחן בכלי ביהוד: [ג] מקדש כלים: [ד] כל שנתן חן: מדת כל לא מקדשה יבש מדות יבש לא מקדשה ולא דברת יבש לא למדור ולא דאין: [ד] דמנחת חוטא דאיהא צרכא שמן אלא סולת דהייחא [ד] חזב סלת מלח עניי' [ד] חזב סלת מנחה הריא עניי' בלולה: [ט] וירשת וגלי ישראל: [ט] ומנחת חזיב קדש קדשים: [ט] כליל. עולה חזב לנבונה: [ט] ככרה הוא סבב דכתיב כי: [ט] שאינה מין דם: [ט] ואין הכהנים: [ס] מנחת חוטא: נמשח: [פ] לרי' חנינא ויר"ל שמואל חזין דאמרינן לקמן כל המנחות היו מודדין בלוג ולוח היה נמשח ונגאן הוא לעיל בכלי קדש לכלי חול. תרתי. לשון מרזיפ דאי' לריש' כן וייל שחיו מניחין הכל בביסא תחילה הסולת והמנחה דבאריי לעיל שלם חי במיניהו ואחר כך חוצהו ויכין שהיה מונח בתחלה בכלי קדוש גנאי אח"כ יחנה בכלי שלא נמשח והיה צריך ליוהר שלא יתערב השמן בסולת כשהיה נתון בתחלה בביסא דאם לא לא היה יכול לתמצהו ממצתיה בבוקר ומצתיהו כעבר וא"י

לעיל דאמר במריא מנחה ואח"כ חוצהו משמע שהיה מביא עשרון שלם סביור כדי שתהא כולה קדושה ביהוד ומתהם מוכיח ר' יוחנן דאיהי קדושה ונחשביאה שלם מה חזין והלא אין הסולת קדוש בלא שמן ולבונה ואין לומר שהיה בולל מיד השמן הא אפר הותם לוג ומצתה בערב ויין שהיה בביסא י' גומות אחת לשפון ואחת ללבונה ואחת לסולת והיה נתון הכל בבוקר כל אחד בגומה לבדה ואח"כ חוצה ע"כ: פ' כלי יח הוא: [פ] מקדשין שנאמר וחיבתו כן נמחק: [פ] בקונטרס דרייק: [פ] בלא שפון וייל דהי' מוכיח מוקדאמר שמואל דמוק מקדש יבש אי"כ שמן דבדרי מנחה אינו גורם קדושה ובלא שמן מקדשין. והרי"ם חזין דהי' מוכיח דמנח' נחשון נאכלת כדכתי' קחו את המנחת הנותרת מאשי' ו' ואכליה מצות לרבות מנחת נחשון וכיון שנאכלת תקצצת (חסר ויין שכן צ"ל) [וכמו שאר] מנחת תקצצת ונאכלת בלא (חסר שתי חיבות וי"ל שכן צ"ל) [לבונה כמן] מנחת חוטא ואפי"ה נתקדשו (חסר שתי חיבות) [השמן והסולת] כלא לבונה אלמא זה קדוש בלא זה תריח. ובתוס' אחרות כתבו והרי"ם חזין דרדאי האי קרא כתיב גבי מנחת נחשון ולא כפי' דפי' מנחת נחשון ונמנחת נחשון נאכלת ונקצצת והריא נמנחת משניו למילויא דאמרינן הותם והנותרת מן המנחת זו מנחת שמייני למילויאם א' ללבונה וכיון דנקא לן חרייווי מקרא חזא מנחת נחשון ומנחת שמייני למילויאם אי"כ שותת חן בשנתיו ללבונה ומ"מ

המזוקרות מקדשן השמן והסולת בלא לבונה אי"כ היינו כרב דאמר זו קדושה בלא זו ולא כר' חנינא דמפנין שחיו הכל ביהוד. עוד בתוס' אחרות ואמר מרי דבמנחת נחשון איירי קרא ולא כפירש"י ומנחת נחשון היתה נקצעת ונאכלת כדכתיא בפי' קחו את המנחת זו מנחת נחשון ונמנחת שמייני ללבונה ומסתמא גם מנחת נחשון כן ודחשאו רחא דייחתי שחיו דמקדשי המוקד והקערות לחסולת והשמן שבתוכן ואפי"ג דלא היה בהן לבונה והי' עתיד להיות לבונה אלאא קדושה זה בלא זה: [פ] דסבבר שמואל: [פ] מנין כיון ס"א שמצינו דר"ל לשמואל בשום מקום דילפי' דורות משעה כ"ש דר"ל למליף מילתא ממילתא:

א) מלאה דקמך מלן ויל' וזהו כה לנכות כדלמא בפי' לא במתכות דף מט התנחה לרבות מנחת שמני' לנלוט כיון דנקא ל' וכו':

ⓘ

כל המנחות פרק ראשון מנחות

לא זו קדושה בלא זו. בכל המנחות הטעונות שמן ולבונה אין כלי

שרת מקדש אחד מהם אלא א"כ ששמן יב' ציחד בכלי: **ולרבי חנינא עשרון**. שהיתה במקדש לזרוך מנחות כדלמר בפי' שמי מדות (לקמן פז:).

למה נמשח. בשמן המשחה כדי לקדש את הנחתן וצנורו הלל' אינו

לא שמן ולא לבונה עם העשרון של סולת: ומשני **לזרוך מנחה חוטא**.

נמשח דסולת גרידתא הוא: **לפא דרב**. דכלי שרת מקדש סולת גרידתא אפי"ג דלא חזי להקטיר בלא שמן: **דסנן**. במס' וזכיס בפי' המונח מקדש הרלוי לו:

מדום של יבש. שמים היו עשרון וחצי

עשרון בפי' שמי מדות (לקמן פז:ז) ל"ש.

דלון כלי הלח מקדשין יבש אלא מקדשין יב[ו] למדת לא לא חזיא למדור

יבש דלון בלח עשרון וחצי עשרון: **אבל מוקדוה (של דס)**. שכן כלי לא מקדשין יבש: **שניהם מלאים סלם**. ובמנחת

נסכים קממשעי דטעוניה וקאמר דמורק וקערה קדשו סלת אלמא אית

ליה לשמואל דכלי שרת מקדשין סלת

צלי שמן. ואס חמאר לר' חנינא קשיא

מתני' דקמתי מדות יבש מקדשין יבש

אינו מוקי' לה כעשרון דמנחת חוטא ב[ו]:

מנחה למה היא. דכלולה בשמן ומהאי

קרא לא מיוקן דמזוקרין מקדשין יבש:

לא נצרכא אלא ליבש שבה. מנחה

בלולה א"א בלא קרטיין סלת יבש שלא

יגיע שכן השמן ואפי' הכי מתקדשין

במזוקרין וכי היכי דלוחו יבש מתקדש

מסתברא נמי דסלת יבש נמי בלא

יב[ו]ט(סלת) שמן ממקדשין: **ואיבעיתא**

מנחה לגבי דס כיבש דמיא. **דרס**

י[ח] לא ללול ומנחה מרי' כעיקרה אלא

מקדש לה מוקר שהוא כלי דס הלכך

יבשה גמורה נמי מקדש: **רגלי סור**

עומדות. אחת עשרה אלמה כניסתי

העזרה במזרח מקוה דריסת יב[ו] ישראל

אלמא עזרה צענין: **כן צבירא**. לאו

דוקא נקט אלא סיומא דצרייתא היא:

לא נצרכא. האי וקמן משס אלא

להכשיר כל העזרה ולאו למידק מינה

עזרה ולאו היכל דלגופיה איצטריך

קרא(א): **בעולה ומנחהסב**[ו]נאמר[קדשי

קדשים ובעולה כתיב צפון שנאמר

(ויקרא ז) ושחת אותו על ירך המונח

כפניה: **בא**) עולה [כולה] כליל לגבוה

שנאמר וערכו בני אהרן את המנחים

וגו' (שס): **מחטאס**. היו גמרין

דמנחה טעונה צפון להכי איצטריך וקמן להכשיר כל העזרה: **על חייבי**

כריסוה. שגוגין. **מאסס**. [ו]דאשסן אינו צא על כרת אלא על צבועת

שקר ומעילות ושפחה מרופה וטעון צפון דכמי' במקום אשר ישחטו

את העולה ישחטו את האשס (שס ז): **מיני דמיס**. חמורה

כפרתן דעיקר כפרה ב[ו] צדס כמי' כי הדס הוא צנפס יכפר (שס

י) אבל חמאר במנחה שאינה מין ב[ו] הדס: **אלא איצטריך**. וקמן:

הגשס. שמגיש את המנחה קודם קמליה ומשם הכלי בצדוה של הקרן

דרומית מערבית בפי"ג (לקמן יט:ז): **קמ"ל**. דאס רלח מחזירה אחר הגשה

לכל מקוה שירצה צעורה וקומן: **הקיפו עובדי כוכבים**. למלחמה

ואין ב[ו] כהנים יכולים לאכול צעורה מפני רמחים וקשמות: **ונכנסין**

ליסיל. ולא אמרינן דליפסלו קדשים בזה יציאה דיאלו מעזרה להיכל:

בקדש

בשמואל שיחזיר. הקומן לתוך השייטין ולא אמרינן ככר נפסלה (ובתוס' טו:ז). לא נצרכא. האי מתקום שרגלי חור עומדות דקאמר אלא להכשיר. דלא לעיני כל ירך המנח נפסה אלא כל מקוה דריסת רגלי ישפאל ככר לקמליה וכל שכן עזרת הטיס היכל (שס). הואיל ועזרה קדשי קדשים. משום דלא כתיב כל איצטריך לתשמיטין דלפיהי קדשי קדשים היא דהא סולת לגטו ואין לן קדשי קדשים סבא. ונקדשים קליט נפשיור מלי דלחי מנייטין לגבוה קדשי קדשים הוא דמנן כפרת כל המזיר מעשר קורס לטפות מפני שהוא מין זכר וס' זו קדשי קדשים דמו ותיורי (שס טו:ז). שכן כליל. ויסי' הוא יליפין מינה וקרא למעטוי למא לי מבולוהו גביי. עזרה וס' עשרה סברה שני דסיכל למנחניה כמיהר דילא ותיורי כמה הל' (שס טו:ז). ושחטו. כשגלים כתיב. פתח אהל מועיד. עזרה וס' עשרה סברה שני דסיכל ככר דלא מהא עזרה שהיא טפל ממורה מן העיקר (מפיר דמא) אלמא ממנחה הככר עזרה מלמנח כפתח אהל מועד שהיא מניח אהל מועד עיקר עזרה טפל וכל ידויה טפל חמור מן העיקר. דיוין דטפל חזי לכו כ"ש עיקר (ובתוס' טו:ז). הקיפו עובדי כוכבים. למלחמה ויורסי מליס ואכני לנפסלמולא לתוך העזרה (שס).

מסורת הש"ס

א) דרש"מ מ"ו (ט:ז) וזכיס פח. לקמן (ט:ז) דרש"מ מ"ו (ז) וזכיס סב. לעיל ו: (ט) וזכיס סב. (ו) שס פ"ט ח' ס' י. צ"ק. (ט) י"א למדור לא היכל לא כר. צ"ק. (ט) צ"ק מ"ו (י) וויקרא (ז) וי' וזכיס סב: (ט:ז) דרש"מ (ט) י"א למה. צ"ק. (ט) כפי"ר וימנן. (ט) מלח דמדת יבש לא מתקדש בפי' שמי כר' סל"ר (צ"ק ט) מנחת. צ"ק (ט) צ"ק מ"ו. (ט) מדסכר שמואל דמזוקרות. צ"ק. (ק) כן סכלס מתקדשין. צ"ק (ר) ונצ"ל מתקדשין מנחה נפסיס). (ק) לכל אחר. צ"ק.

ⓘ

תורה אור השלם

1. וקרבנו קעור ספק אמת שלישים מואה משקלה מוקר אחד ספק שבעים שקל בשקל הקדש עינדרם אשה סתל בלולה בשמן למנחה:

1. סבדבר י' א' וקרבנא אל בני ארץ הכהנים וקמן משום מלא קצרו מלקחת השמנה על כל לבנתה והקטיר בתוכן את האזקרתה המונחת אשר היה נחתה לוי: ויקרא ב ב ו. ודבאת את המנחה אשר יעשה המזלך לך והקריבה אל הכהן והגדיעה אל הכהן:

ⓘ

הגרות הב"ח

א) דרש"י ד"ה לא נצרכא וכו' קרא הסי' ואח"כ מ"ה ומנחה קדשי קדשים שנאמר קדשי קדשים ובעולה:

ⓘ

מוסף רש"י

שניהם מלאים סולת. למנחת נדסס (פ') החושש במזכר י' ויני' הדל' כל. כלל הדין מקדשין את הדל'. קערות ומזוקרות לרס וליון לשמן מדות היבש. שמי מדות של יבש היו שס עשרון וחצי עשרון למדידת כל המנחות וחצי עשרון ללחט זו מנחת חתימ' כה"י מלחט צנבר ומלחט' צנבר. להא נקט גבי צי' מדות דלון כלים מיוחדים ליבש אלא אלא דלי' שטמחין זו מנחה של סולת שמוקדוה וקערות דלון לקר (ובתוס' פח. טס). לא שבר. דלי' לא אין מקדשין יבש אלא במתם לא כמן סין וטו דכל מזה לא חזיא ללי' אלא למלחיה למדות. וסין וטו אית מדות יבש ליבש אבל מוקדוה. שכן ליל דס מקדשין יבש ויליף טעמא מנשאים (דקדן יט:) לא שט דלון כלי הלח מקדשין יבש יבש אלא מדות. י' מדות בלא שטו שס סין וטו יין וטו דסין וסין וטו דסין וסין וטו ליבש למד' למדות ולי' נמשח אלא למדידת לפיך אין מקדשין אלא פי' עיניה אבל מוקדוה. אפי"ג דלי' יבש ניטוה מקדשין יבש כדי שחיו חזוי לא מקדשין יבש אלא סולת בלא שמן ויסי' ילפמ האלוי קרא מקדשין יבש ליבש שבה. שיה אפי"ש לעפל סולת אלא יבש הי' קרטיין קרטיין של יבש שגס נגע כלי השמן וקדשתינו מוקדוה ויכנס דמיא. וספיר מפשט מינה ליבש גמור (ובתוס' פח.) וקמן משום במקום שרגלי חור עומדות. רישיה דקרא מהן (ויקרא ז) ויפסלה סל בני ארץ הכהנים וקמן משס שמעט ממוקס שרגלי חור המנחה עומדים שס הוא קוה ויסי' מקוה דריסת רגלי ישפאל אחת עשרה אלה וממנחה ס' הקמ"ל דלא צענין קמליה גלפון כפאר קדשים אלא כל סעורה ספיה לקמן (דפיר יט:ז) **סאם** קמץ

רבי

בשמואל שיחזיר. הקומן לתוך השייטין ולא אמרינן ככר נפסלה (ובתוס' טו:ז). לא נצרכא. האי מתקום שרגלי חור עומדות דקאמר אלא להכשיר. דלא לעיני כל ירך המנח נפסה אלא כל מקוה דריסת רגלי ישפאל ככר לקמליה וכל שכן עזרת הטיס היכל (שס). הואיל ועזרה קדשי קדשים. משום דלא כתיב כל איצטריך לתשמיטין דלפיהי קדשי קדשים היא דהא סולת לגטו ואין לן קדשי קדשים סבא. ונקדשים קליט נפשיור מלי דלחי מנייטין לגבוה קדשי קדשים הוא דמנן כפרת כל המזיר מעשר קורס לטפות מפני שהוא מין זכר וס' זו קדשי קדשים דמו ותיורי (שס טו:ז). שכן כליל. ויסי' הוא יליפין מינה וקרא למעטוי למא לי מבולוהו גביי. עזרה וס' עשרה סברה שני דסיכל למנחניה כמיהר דילא ותיורי כמה הל' (שס טו:ז). ושחטו. כשגלים כתיב. פתח אהל מועיד. עזרה וס' עשרה סברה שני דסיכל ככר דלא מהא עזרה שהיא טפל ממורה מן העיקר (מפיר דמא) אלמא ממנחה הככר עזרה מלמנח כפתח אהל מועד שהיא מניח אהל מועד עיקר עזרה טפל וכל ידויה טפל חמור מן העיקר. דיוין דטפל חזי לכו כ"ש עיקר (ובתוס' טו:ז). הקיפו עובדי כוכבים. למלחמה ויורסי מליס ואכני לנפסלמולא לתוך העזרה (שס).

א) מלאה דקמך מלן ויל' וזהו כה לנכות כדלמא בפי' לא במתכות דף מט התנחה לרבות מנחת שמני' לנלוט כיון דנקא ל' וכו':

ⓘ